

3. Εξετάστε αν οι συναρτήσεις είναι παραγωγίσιμες στο σημείο $x_0 = 0$.

(a) $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin(\frac{1}{x}), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0, \end{cases}$ (b) $g(x) = \begin{cases} \frac{\sin(x)}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0, \end{cases}$ (c) $h(x) = x|x|$.

Εξετάζουμε αν υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0}$

(a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 \sin \frac{1}{x} - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} x \sin \frac{1}{x} = 0$

$\Rightarrow f'(0) = 0$

(b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin x}{x} - 1}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - x}{x^2} \stackrel{\text{L.H.}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{2x} =$
 $\stackrel{\text{L.H.}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\sin x}{2} = 0$

$\Rightarrow f'(0) = 0$

(c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x|x| - 0}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} |x| = 0 \Rightarrow f'(0) = 0$.

4. Εξετάστε αν η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{2\sin(\frac{x}{2})} - \frac{1}{x}, & 0 < |x| < \pi, \\ 0, & x = 0, \end{cases}$ είναι παραγωγίσιμη στο 0.

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2\sin(\frac{x}{2})} - \frac{1}{x}}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - 2\sin(\frac{x}{2})}{2x^2 \sin(\frac{x}{2})} \stackrel{\text{L.H.}}{=}$

$\stackrel{\text{L.H.}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos(\frac{x}{2})}{4x \sin(\frac{x}{2}) + x^2 \cos(\frac{x}{2})} \stackrel{\text{L.H.}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2} \sin(\frac{x}{2})}{4\sin(\frac{x}{2}) + 2x \cos(\frac{x}{2}) + 2x \cos(\frac{x}{2}) - \frac{1}{2} x^2 \sin(\frac{x}{2})} =$

$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{2} \sin(\frac{x}{2})}{(4 - \frac{1}{2}x^2) \sin(\frac{x}{2}) + 4x \cos(\frac{x}{2})} \stackrel{\text{L.H.}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{4} \cos(\frac{x}{2})}{-x \sin(\frac{x}{2}) + \frac{1}{2}(4 - \frac{1}{2}x^2) \cos(\frac{x}{2}) + 4 \cos(\frac{x}{2}) - 2\sin(\frac{x}{2})} =$

$= \frac{\frac{1}{4}}{0 + 2 + 4 - 0} = \frac{1}{24}, \quad f'(0) = \frac{1}{24}$.

5. (α) Αν $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμη στο $c \in (a, b)$ δείξτε ότι $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(c+h) - f(c-h)}{2h} = f'(c)$.
 (β) Βρείτε συνάρτηση $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ ώστε το όριο $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h) - f(-h)}{2h}$ υπάρχει αλλά η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο 0.

$$\begin{aligned}
 (\alpha) \quad \frac{f(c+h) - f(c-h)}{2h} &= \frac{f(c+h) - f(c) + f(c) - f(c-h)}{2h} \\
 &= \frac{1}{2} \left(\frac{f(c+h) - f(c)}{h} + \frac{f(c) - f(c-h)}{h} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \left(\frac{f(c+h) - f(c)}{h} + \frac{f(c-h) - f(c)}{-h} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \left(\frac{f(c+h) - f(c)}{h} + \frac{f(c+u) - f(c)}{u} \right) \quad \left(\begin{array}{l} u = -h \\ u \rightarrow 0 \Leftrightarrow h \rightarrow 0 \end{array} \right)
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(c+h) - f(c-h)}{2h} &= \frac{1}{2} \left(\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(c+h) - f(c)}{h} + \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(c+u) - f(c)}{u} \right) \\
 &= \frac{1}{2} (f'(c) + f'(c)) = f'(c)
 \end{aligned}$$

$$(\beta) \quad f(x) = |x|, \quad \frac{f(h) - f(-h)}{2h} = \frac{|h| - |-h|}{2h} = \frac{0}{2h} \xrightarrow{h \rightarrow 0} 0$$

αλλά $f'(0)$ δεν υπάρχει.

6. Εστω $f: (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη και ισχύει $f(0) = 0$ και $|f'(x)| \leq \sqrt[3]{|x|}$ για κάθε $x \in (-1, 1)$.
 Δείξτε ότι η σειρά $\sum_{n=2}^{\infty} f\left(\frac{1}{n}\right)$ συγκλίνει.

$$\text{Από Θ.Μ.Τ, } \frac{f\left(\frac{1}{n}\right) - f(0)}{\frac{1}{n} - 0} = f'\left(\xi\right) \quad \text{με } 0 < \xi < \frac{1}{n}, \text{ έστω } f_n$$

$$f\left(\frac{1}{n}\right) = \frac{1}{n} f'\left(\xi\right) \Rightarrow |f\left(\frac{1}{n}\right)| = \frac{1}{n} |f'\left(\xi\right)| \leq \frac{1}{n} \sqrt[3]{|\xi|} \leq \frac{1}{n} \sqrt[3]{\frac{1}{n}} = \frac{1}{n^{1+1/3}}$$

$$\text{Από κριτήριο συγκρίσεως } \sum_{n=2}^{\infty} |f\left(\frac{1}{n}\right)| \leq \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^{1+1/3}} < \infty, \quad \delta_n \downarrow$$

η σειρά συγκλίνει απόλυτα, άρα συγκλίνει.

7. Έστω $f: (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη με $f(0) = 0$ και $f'(0) = 1$. Δειξτε ότι η σειρά $\sum_{n=2}^{\infty} f(1/n)$ δεν είναι αθροιστή. Γενικά, για ποιες ακολουθίες (x_n) με όρους στο $(0, 1)$ και $x_n \rightarrow 0$ είναι η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} f(x_n)$ αθροιστή;

Προκρίπτει πρώτα ότι $f(x) > 0$ για $x \in (0, \delta)$ (για κάποιο $\delta > 0$).

$$\text{Πράγματι } \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} \xrightarrow{x \rightarrow 0} 1 \Rightarrow \frac{f(x)}{x} > \frac{1}{2} \text{ για } x \in (0, \delta), \delta > 0$$

$$\Rightarrow f(x) > \frac{1}{2}x > 0 \text{ για } x \in (0, \delta)$$

Επομένως $f(\frac{1}{n}) > 0$ για $n \geq N_0$ (για κάποιο $N_0 \in \mathbb{N}$), ούτως

η $\sum_{n=N_0}^{\infty} f(\frac{1}{n})$ έχει θετικούς όρους. Τώρα,

$$\frac{f(\frac{1}{n}) - f(0)}{\frac{1}{n} - 0} = \frac{f(\frac{1}{n})}{\frac{1}{n}} \rightarrow 1$$

Επομένως από κριτήριο συγκρίσιμης η $\sum_{n=N_0}^{\infty} f(\frac{1}{n})$ έχει ίδιο

χαρακτήρα ως προς την συγκρίσιμη με την $\sum \frac{1}{n}$, ούτως δεν

συγκρίνεται.

Με το ίδιο κριτήριο, $\sum_{n=1}^{\infty} f(x_n)$ είναι άθροιστη $\Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} x_n$ είναι

άθροιστη

8. (Μια ακόμη αποδείξη ότι η αρμονική σειρά δεν είναι αθροιστήμη). Με χρήση του θεωρήματος μέσης τιμής δείξτε ότι $\frac{1}{n+1} < \log\left(1 + \frac{1}{n}\right) < \frac{1}{n}$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$. Δείξτε στην συνέχεια ότι

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} < \log(n) \leq 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}, \quad n \geq 2$$

και συμπεράνετε ότι $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log(n)}{S_n} = 1$ όπου S_n είναι το n -οστό μερικό άθροισμα της σειράς $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$.

Για την $f(x) = \log x$, από ΘΜΤ στο διάστημα $[n, n+1]$,

$$\frac{\log(n+1) - \log(n)}{n+1 - n} = f'(\xi) = \frac{1}{\xi}, \quad n < \xi < n+1$$

$$\text{Άρα} \quad \log\left(1 + \frac{1}{n}\right) = \log \frac{n+1}{n} = \frac{1}{\xi}, \quad n < \xi < n+1$$

Ενεται ότι

$$\frac{1}{n+1} < \log\left(1 + \frac{1}{n}\right) < \frac{1}{n} \quad \forall n = 1, 2, \dots,$$

Άρα

$$\begin{cases} \frac{1}{2} < \log\left(1 + \frac{1}{1}\right) < 1 \\ \frac{1}{3} < \log\left(1 + \frac{1}{2}\right) < \frac{1}{2} \\ \vdots \\ \frac{1}{n} < \log\left(1 + \frac{1}{n-1}\right) < \frac{1}{n-1} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{2} < \log 2 - \log 1 < 1 \\ \frac{1}{3} < \log 3 - \log 2 < \frac{1}{2} \\ \vdots \\ \frac{1}{n} < \log n - \log(n-1) < \frac{1}{n-1} \end{cases}$$

Προβδεται οτι

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} < \log(n) < 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n-1} < 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$$

Επομεως αν $S_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$ τα μερικα αθροισματα της $\sum \frac{1}{n}$

$$\text{Ταε} \quad S_n - 1 < \log(n) < S_n$$

$$\Rightarrow 1 - \frac{1}{S_n} < \frac{\log(n)}{S_n} < 1 \Rightarrow \frac{S_n}{\log n} > 1 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow S_n > \log n \Rightarrow \lim(S_n) = \infty$$

και ενεται οτι $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\log(n)}{S_n} = 1$.

9. Εστω $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση για την οποία ισχύει $f'(x) = \frac{1}{x}$ για κάθε $x \in (0, \infty)$ και $f(1) = 0$. Δειξτε ότι $f(xy) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in (0, \infty)$.

Θεωρούμε την $g(x) = f(xy)$ (y σταθερό, $y \in (0, \infty)$)

$$\text{Τότε } g'(x) = f'(xy) (xy)' = f'(xy) y = \frac{1}{xy} \cdot y = \frac{1}{x} = f'(x)$$

$$\text{Επειδή σε } (g(x) - f(x))' = 0 \Rightarrow g(x) - f(x) = c \text{ σταθερά}$$

$$\text{Για } x=1 \text{ θα έχουμε } g(1) - f(1) = c \Rightarrow g(1) = c$$

$$\text{Επί } c = g(1) = f(1y) = f(y)$$

Δηλ

$$g(x) = f(x) + c = f(x) + f(y) \quad (\forall y \text{ σταθερό οποιουδήποτε})$$

$$\Rightarrow f(xy) = f(x) + f(y)$$

10. Εστω $f : (a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ συνάρτηση. Αν υπάρχουν $0 < M < \infty$ και $1 < p < \infty$ ώστε να ισχύει $|f(x) - f(y)| \leq M|x - y|^p$ για κάθε $x, y \in (a, b)$ δείξτε ότι η f είναι σταθερή.

Εστω $c \in (a, b)$ σταθερό οποιουδήποτε, τότε $\forall x \in (a, b)$

$$\left| \frac{f(x) - f(c)}{x - c} \right| \leq M |x - c|^{p-1}$$

Αφηνούμε $x \rightarrow c$ τότε $|x - c|^{p-1} \rightarrow 0$ ($p-1 > 0$ από υποθέση)

$$\text{οπότε } \left| \frac{f(x) - f(c)}{x - c} \right| \xrightarrow{x \rightarrow c} 0 \Rightarrow |f'(c)| = 0 \Rightarrow f'(c) = 0$$

στο χώρο $c \in (a, b)$. Επειδή οι f είναι σταθερή.

11. Δειξτε ότι για κάθε $x \geq 0$ ισχύουν οι ανισότητες:

$$\sin(x) \leq x, \sin(x) \geq x - \frac{x^3}{3!}, \sin(x) \leq x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!}, \sin(x) \geq x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^7}{7!}, \text{ κ.ο.κ.}$$

$$\cos(x) \geq 1 - \frac{x^2}{2!}, \cos(x) \leq 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!}, \cos(x) \geq 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!}, \cos(x) \leq 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \frac{x^8}{8!}, \text{ κ.ο.κ.}$$

• Θετούμε $f(x) = x - \sin x$, $x \geq 0$

$$f'(x) = 1 - \cos x \geq 0 \Rightarrow f \text{ μη φθίνουσα στο } [0, \infty)$$

$$\Rightarrow f(x) \geq f(0) = 0$$

$$\Rightarrow x - \sin x \geq 0 \Rightarrow \sin x \leq x \text{ για } x \geq 0$$

• Θετούμε $f(x) = \cos x - 1 + \frac{x^2}{2!}$, $x \geq 0$

$$f'(x) = -\sin x + x \geq 0 \Rightarrow f \text{ μη φθίνουσα στο } [0, \infty)$$

$$\Rightarrow f(x) \geq f(0) = 0$$

$$\Rightarrow \cos x - 1 + \frac{x^2}{2!} \geq 0 \Rightarrow \cos x \geq 1 - \frac{x^2}{2!}$$

• Θετούμε $f(x) = \sin x - x + \frac{x^3}{3!}$, $x \geq 0$

$$f'(x) = \cos x - 1 + \frac{x^2}{2!} \geq 0 \Rightarrow f \text{ μη φθίνουσα στο } [0, \infty)$$

$$\Rightarrow f(x) \geq f(0) = 0$$

$$\Rightarrow \sin x \geq x - \frac{x^3}{3!}$$

• Θετούμε $f(x) = \cos x - 1 + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^4}{4!}$, $x \geq 0$

$$f'(x) = -\sin x + x - \frac{x^3}{3!} \leq 0 \Rightarrow f \text{ μη αύξουσα}$$

$$\Rightarrow f(x) \leq f(0)$$

$$\Rightarrow \cos x \leq 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!}$$

Συνεχίζοντας με τον ίδιο τρόπο, έχουμε οι ανισότητες.

12. Βρείτε τα όρια: (i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(x) - x + \frac{x^3}{3!}}{x^5}$, (ii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos(x) - 1 + \frac{x^2}{2}}{\sin^4(x)}$, (iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\sin(x)}{1 - \frac{\sin(x)}{x}} \right)$.

Κανόνας L. Hopital,

13. (*) (α) Δειξτε ότι για την $f(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{x}}, & x > 0, \\ 0, & x \leq 0, \end{cases}$ η παραγωγός κάθε τάξης υπάρχει στο

$x_0 = 0$, και $f^{(n)}(0) = 0$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$.

(β) Βρείτε συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, ώστε $g(x) = 0$ για $x \in (-\infty, 0] \cup [1, \infty)$ και $g(x) > 0$ για $x \in (0, 1)$, η οποία είναι απείρες φορές παραγωγισιμή σε κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Υποδ. $g(x) = e^{-\frac{1}{x} + \frac{1}{x-1}}$ για $x \in (0, 1)$ και $g(x) = 0$ για $x \notin (0, 1)$).

(α) Στο Μαθημα 32 δείξαμε ότι η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{x}} & x > 0 \\ 0 & x \leq 0 \end{cases}$

έχει παράγωγο κάθε τάξης σε κάθε $x \in \mathbb{R}$, και ιδίτερα

στο 0, $f^{(k)}(0) = 0$ για κάθε $k = 1, 2, 3, \dots$.

(β) Έχοντας την συνάρτηση $f(x)$ του (α), θεωρούμε την συνάρτηση

$$h(x) = f(1-x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{1-x}} = e^{\frac{1}{x-1}} & x < 1 \\ 0 & x \geq 1 \end{cases}$$

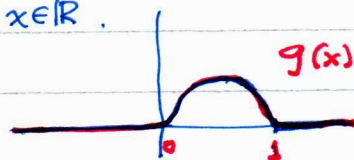
Επειδή η h είναι συνάρτηση της $f(x)$ και της $y = 1-x$, (και οι

δύο αυτές φορές παράγωγιστες) έπεται ότι η h είναι

απείρες φορές παράγωγιστη σε κάθε $x \in \mathbb{R}$. Από το πρώτο

$$g(x) = f(x)h(x) = \begin{cases} e^{-\frac{1}{x}} e^{\frac{1}{x-1}} & 0 < x < 1 \\ 0 & x \leq 0 \text{ ή } x \geq 1 \end{cases}$$

Είναι επίσης απείρες φορές παράγωγιστη σε κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Φύλ 9

1. Το κριτήριο ριζας για σειρες $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$ προϋποθετει την υπαρξη του οριου $r = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|}$. Δειξτε το ακολουθο γενικωτερο κριτηριο: Αν

$$r = \limsup \sqrt[n]{|a_n|}$$

τοτε η σειρα συγκλινει αν $r < 1$ και αποκλινει οταν $r > 1$.

Αν $r = \limsup \sqrt[n]{|a_n|}$ τοτε

- $\forall \varepsilon > 0$ υπαρχουν απειροι το ημωδος οροι της $\sqrt[n]{|a_n|}$

που ειναι μεγαλυτεροι $r - \varepsilon$, και

- $\forall \varepsilon > 0$ υπαρχουν πεπεραστοι το ημωδος οροι της $\sqrt[n]{|a_n|}$

μεγαλυτεροι του $r + \varepsilon$.

Αν $r < 1$ τοτε $\frac{1+r}{2} < 1$, και υπαρχει $N_0 \in \mathbb{N}$ ωστε

$$\sqrt[n]{|a_n|} < \frac{1+r}{2} \quad \text{για } n \geq N_0.$$

Επειτα οτι $|a_n| < \left(\frac{1+r}{2}\right)^n$ για $n \geq N_0$. Επειδου $\frac{1+r}{2} < 1$

η γεωμετρικη σειρα $\sum \left(\frac{1+r}{2}\right)^n$ συγκλινη οποτε απο κριτηριο

συγκρισης η $\sum_{n=N_0}^{\infty} |a_n|$ και εποτως και η $\sum_{n=0}^{\infty} |a_n|$ συγκλινη

οποτε συγκλινη και η $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$

Αν $r > 1$ τοτε $\frac{1+r}{2} > 1$ και υπαρχουν απειροι το ημωδος $n \in \mathbb{N}$

ωστε $\sqrt[n]{|a_n|} > \frac{1+r}{2}$ οποτε $|a_n| > \left(\frac{1+r}{2}\right)^n \rightarrow \infty$, ουν η $a_n \not\rightarrow 0$

οποτε η $\sum a_n$ δεν συγκλινη.

2. Βρείτε το σύνολο σύγκλισης κάθε δυναμοσειράς:

$$(α) \sum_{n=0}^{\infty} n(x-1)^n, (β) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(n+1)}(x-1)^n, (γ) \sum_{n=0}^{\infty} n^2(x-2)^n, (δ) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}(x+1)^n,$$

$$(ε) \sum_{n=0}^{\infty} 2^n(x-1)^n, (ς) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\log(n)}{n} x^n, (η) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n}{n!} x^n, (θ) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{2^n}(x+1)^n, (ι) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n}(x-2)^n.$$

$$(α) a_n = n, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{n+1}{n} \rightarrow 1, \quad \delta_{\omega} R=1, \quad n \text{ όσα } \omega \text{ για να}$$

για κάθε x με $|x-1| < 1$ δ_{ω} $0 < x < 2$.

$$\text{Για } x=0, \quad \sum n(0-1)^n = \sum (-1)^n \text{ δα } \omega \text{ για να, } (-1)^n \rightarrow 0$$

$$x=2, \quad \sum n(2-1)^n = \sum n \quad \omega \quad \omega, \quad n \rightarrow 0$$

σύνολο σύγκλισης $A = (0, 2)$

$$(β) a_n = \frac{1}{n+1}, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{n}{n+1} \rightarrow 1, \quad \delta_{\omega} R=1, \quad \text{και } n \text{ όσα}$$

σύνολο σύγκλισης για κάθε x με $0 < x < 2$

$$\text{Για } x=0, \quad \sum \frac{1}{n+1} (0-1)^n = \sum (-1)^n \frac{1}{n+1} \text{ σύγκλιση}$$

$$x=2, \quad \sum \frac{1}{n+1} (2-1)^n = \sum \frac{1}{n+1} \text{ αποκλιση}$$

σύνολο σύγκλισης $A = [0, 2)$

$$(γ) a_n = n^2, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(n+1)^2}{n^2} \rightarrow 1, \quad R=1, \quad \text{και } n \text{ όσα}$$

σύνολο σύγκλισης για $x \in (1, 3)$

$$\text{Για } x=3, \quad \sum n^2(3-2)^n = \sum n^2 \text{ δα } \omega \text{ για να}$$

$$x=1, \quad \sum n^2(1-2)^n = \sum (-1)^n n^2 \text{ δα } \omega \text{ για να}$$

σύνολο σύγκλισης $A = (1, 3)$

$$(8) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} (x+1)^n$$

$$a_n = \frac{1}{n^2}, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{n^2}{(n+1)^2} \rightarrow 1, \quad n \text{ σερα συγκλινα}$$

$$\text{για } |x+1| < 1 \quad \text{δηλ. για } -2 < x < 0$$

$$\text{Για } x=0, \quad \sum \frac{1}{n^2} (0+1)^n = \sum \frac{1}{n^2} \text{ συγκλινα}$$

$$x=-2, \quad \sum \frac{1}{n^2} (-2+1)^n = \sum (-1)^{n+1} \frac{1}{n^2} \text{ συγκλινα.}$$

$$\text{Σωστο συγκλιμα } A = [-2, 0]$$

$$(9) \sum_{n=0}^{\infty} 2^n (x-1)^n$$

$$a_n = 2^n, \quad \sqrt[n]{|a_n|} = \sqrt[n]{2^n} = 2, \quad n \text{ σερα}$$

$$\text{Συγκλιμα για } |x-1| < \frac{1}{2} \quad \text{δηλ. } \frac{1}{2} < x < \frac{3}{2}$$

$$\text{Για } x = \frac{3}{2}, \quad \sum 2^n \left(\frac{3}{2}-1\right)^n = \sum 2^n \left(\frac{1}{2}\right)^n = \sum 1 \quad \text{δεν συγκλινα}$$

$$x = \frac{1}{2}, \quad \sum 2^n \left(\frac{1}{2}-1\right)^n = \sum 2^n \left(-\frac{1}{2}\right)^n = \sum (-1)^n \quad \text{δεν συγκλινα}$$

$$\text{Σωστο συγκλιμα } A = \left(\frac{1}{2}, \frac{3}{2}\right)$$

$$(3) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\log n}{n} x^n, \quad a_n = \frac{\log n}{n}, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{\log(n+1)}{\log(n)} \frac{n}{n+1} \rightarrow 1,$$

$$n \text{ σερα συγκλινα για } -1 < x < 1$$

$$\text{Για } x=1, \quad \sum \frac{\log n}{n} \text{ δεν συγκλινα } \left(\frac{\log n}{n} > \frac{1}{n}\right)$$

$$x=-1, \quad \sum (-1)^n \frac{\log n}{n} \text{ συγκλινα } (\text{Θ. Leibniz})$$

$$\text{Σωστο συγκλιμα } A = [-1, 1)$$

$$(7) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n}{n!} x^n \quad a_n = \frac{2^n}{n!}, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{n! 2^{n+1}}{(n+1)! 2^n} = \frac{1}{n+1} \cdot 2 \rightarrow 0,$$

ακτινική συγκέντρωση $R = \frac{1}{0} = \infty$, η βήμα συγκέντρωση $\forall x \in \mathbb{R}$.

$$(8) \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{2^n} (x+1)^n.$$

$$a_n = \frac{\sqrt{n}}{2^n}, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{2} \frac{\sqrt{n+1}}{\sqrt{n}} \rightarrow \frac{1}{2}, \text{ ακτινική συγκέντρωση } R=2,$$

η βήμα συγκέντρωση για $|x+1| < 2$ δηλ $-3 < x < 1$

$$\text{Για } x=1, \quad \sum \frac{\sqrt{n}}{2^n} (1+1)^n = \sum \sqrt{n} \text{ αποκλιτική}$$

$$x=-3 \quad \sum \frac{\sqrt{n}}{2^n} (-3+1)^n = \sum (-1)^n \sqrt{n} \text{ αποκλιτική}$$

συνολική συγκέντρωση $A = (-3, 1)$

$$(9) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n} (x-2)^n \quad a_n = \frac{2^n}{n}, \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(n+1)2}{n} \rightarrow 2,$$

Ακτινική συγκέντρωση $R = \frac{1}{2}$, συγκέντρωση για $|x-2| < \frac{1}{2}$

$$\text{δηλ } \frac{3}{2} < x < \frac{5}{2}$$

$$\text{Για } x = \frac{5}{2} \quad \sum \frac{2^n}{n} \left(\frac{5}{2}-2\right)^n = \sum \frac{2^n}{n} \frac{1}{2^n} = \sum \frac{1}{n} \text{ αποκλιτική}$$

$$x = \frac{3}{2} \quad \sum \frac{2^n}{n} \left(\frac{3}{2}-2\right)^n = \sum \frac{2^n}{n} \left(-\frac{1}{2}\right)^n = \sum (-1)^n \frac{1}{n} \text{ συγκλιτική.}$$

συνολική συγκέντρωση $A = \left[\frac{3}{2}, \frac{5}{2}\right)$.

3. Βρείτε την ακτίνα σύγκλισης κάθε δυναμοσειράς

(a) $1 + 3x + \frac{x^2}{2^2} + 3^3 x^3 + \frac{x^4}{2^4} + 3^5 x^5 + \frac{x^6}{2^6} + \dots$, (b) $\sum_{n=0}^{\infty} (3 + \cos(n))x^n$, (c) $\sum_{n=1}^{\infty} (n! + \frac{1}{n!})x^n$,

$$(a) \quad a_n = \begin{cases} \frac{1}{2^n} & n \text{ άρτιος} \\ 3^n & n \text{ περιττός} \end{cases}$$

$$\sqrt[n]{|a_n|} = \begin{cases} \frac{1}{2} & n \text{ άρτιος} \\ 3 & n \text{ περιττός} \end{cases}, \quad \limsup \sqrt[n]{|a_n|} = 3, \quad R = \frac{1}{3}$$

$$(b) \quad a_n = 3 + \cos(n) \quad 2 \leq a_n \leq 4 \quad \sqrt[n]{2} \leq \sqrt[n]{|a_n|} \leq \sqrt[n]{4}$$

$$\downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow$$

$$1 \qquad \qquad \qquad 1$$

$$\Rightarrow \lim \sqrt[n]{|a_n|} = 1, \quad R = \frac{1}{1} = 1$$

$$(c) \quad a_n = n! + \frac{1}{n!} \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(n+1)! + \frac{1}{(n+1)!}}{n! + \frac{1}{n!}} = \frac{((n+1)!)^2 + 1}{(n!)^2 + 1} \cdot \frac{n!}{(n+1)!}$$

$$= \frac{1}{n+1} \cdot \frac{((n+1)!)^2 + 1}{(n!)^2 + 1} = n+1 \cdot \frac{((n+1)!)^2 + 1}{((n+1)!)^2 + (n+1)^2}$$

$$= n+1 \cdot \frac{1 + \frac{1}{((n+1)!)^2}}{1 + \frac{(n+1)^2}{((n+1)!)^2}}$$

Το κλάσμα έχει όριο $\frac{1+0}{1+0} = 1$, και

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} \geq (n+1) \frac{1}{2} \quad \text{για} \quad n \geq N_0 \quad \Rightarrow \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} \rightarrow \infty,$$

άρα ακτίνα σύγκλισης $R = \frac{1}{\infty} = 0$

4. Βρείτε την ακτίνα σύγκλισης της δυναμοσειράς $\sum_{n=1}^{\infty} a_n x^n$ σε κάθε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις

(1) $a_n = 2 + \sin(n^2)$, (2) $2 \leq a_n \leq 3$, (3) $n \leq a_n \leq n^2$, (4) $a_n = \begin{cases} \frac{1}{n^2}, & n \text{ άρτιος} \\ \frac{1}{2^n}, & n \text{ περιττός,} \end{cases}$

(5) $a_n = \begin{cases} \frac{1}{n^2}, & n = 3k, \\ \frac{1}{3^n}, & n = 3k+1 \\ 2^n, & n = 3k+2 \end{cases}, k \in \mathbb{Z}.$

$$(1) \quad a_n = 2 + \sin(n^2) \quad \Rightarrow \quad 1 \leq a_n \leq 3 \quad \Rightarrow \quad 1 \leq \sqrt[n]{|a_n|} \leq \sqrt[n]{3}$$

$$\downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow$$

$$\Rightarrow \lim \sqrt[n]{|a_n|} = 1 \quad \text{και} \quad R = \frac{1}{1} = 1$$

$$(2) \quad 2 \leq a_n \leq 3 \quad \Rightarrow \quad \sqrt[n]{2} \leq \sqrt[n]{|a_n|} \leq \sqrt[n]{3}$$

$$\downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow$$

$$\Rightarrow \sqrt[n]{|a_n|} \rightarrow 1 \quad \Rightarrow \quad R = \frac{1}{1} = 1$$

$$(3) \quad n \leq a_n \leq n^2 \quad \Rightarrow \quad \sqrt[n]{n} \leq \sqrt[n]{|a_n|} \leq \sqrt[n]{n^2}$$

$$\sqrt[n]{n} \leq \sqrt[n]{|a_n|} \leq (\sqrt[n]{n})^2$$

$$\downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow$$

$$\Rightarrow \sqrt[n]{|a_n|} = 1 \quad \Rightarrow \quad R = \frac{1}{1} = 1$$

$$(4) \quad \sqrt[n]{|a_n|} = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{n^2}} = \frac{1}{(\sqrt{n})^2} \rightarrow 1 \\ \sqrt[n]{\frac{1}{2^n}} = \frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\limsup \sqrt[n]{|a_n|} = 1$$

$$R = \frac{1}{1} = 1$$

$$(5) \quad \sqrt[n]{|a_n|} = \begin{cases} \frac{1}{(\sqrt{n})^2} & n=3k \\ \frac{1}{3} & n=3k+1 \\ 2 & n=3k+2 \end{cases}$$

$$\limsup \sqrt[n]{|a_n|} = 2, \quad R = \frac{1}{2}$$

5. Βρείτε όλα τα x για τα οποία κάθε μια από τις σειρές συγκλίνει (a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{x^n}$, (b) $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{x+1}{x-1}\right)^n$.

(α) Θετούμε $y = \frac{1}{x}$, $\sum_{n=1}^{\infty} n y^n$ συγκλίνει για $-1 < y < 1$

Η άρχιση συγκλίνει για $-1 < \frac{1}{x} < 1$ και $\frac{1}{x} < 1$

δηλ $x < -1$ και $x > 1$,

$x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$

(β) Θετούμε $y = \frac{x+1}{x-1}$, $\sum y^n$ συγκλίνει για $|y| < 1$

Η άρχιση συγκλίνει για εκείνα τα x ώστε $y = \frac{x+1}{x-1} \in (-1, 1)$

δηλ $y(x-1) = x+1$, $y^2(x-1) = y(x+1)$, $x = \frac{y+1}{y-1} \in (-1, 1)$

δηλ για $x < 0$.

6. Βρείτε τα πολυώνυμα Taylor $P_{5,a}(x)$ της συνάρτησης $f(x) = \frac{1}{1+x}$ στα σημεία (α) $a = 0$, (β) $a = 1$.

(α) $f(x) = (1+x)^{-1}$ $f(0) = 1$ $f(1) = \frac{1}{2}$

$f'(x) = -1(1+x)^{-2}$ $f'(0) = -1$ $f'(1) = -\frac{1}{2^2}$

$f''(x) = 2(1+x)^{-3}$ $f''(0) = 2$ $f''(1) = \frac{2}{2^3}$

$f'''(x) = -3!(1+x)^{-4}$ $f'''(0) = -3!$ $f'''(1) = \frac{-3!}{2^4}$

$f^{(4)}(x) = 4!(1+x)^{-5}$ $f^{(4)}(0) = 4!$ $f^{(4)}(1) = \frac{4!}{2^5}$

$f^{(5)}(x) = -5!(1+x)^{-6}$ $f^{(5)}(0) = -5!$ $f^{(5)}(1) = \frac{-5!}{2^6}$

$P_{5,0}(x) = 1 - x + x^2 - x^3 + x^4 - x^5$

$P_{5,1}(x) = f(1) + \frac{f'(1)}{1!}(x-1) + \frac{f''(1)}{2!}(x-1)^2 + \frac{f'''(1)}{3!}(x-1)^3 + \frac{f^{(4)}(1)}{4!}(x-1)^4 + \frac{f^{(5)}(1)}{5!}(x-1)^5$

$= \frac{1}{2} - \frac{1}{2^2}(x-1) + \frac{1}{2^3}(x-1)^2 - \frac{1}{2^4}(x-1)^3 + \frac{1}{2^5}(x-1)^4 - \frac{1}{2^6}(x-1)^5$

7. Γραφεται το πολυωνυμο $P(x) = 1 + 2x - x^2 + 5x^3 - x^4$ σε δυναμεις του $(x-1)$.

$$P(1) = 6$$

$$P'(x) = 2 - 2x + 15x^2 - 4x^3, \quad P'(1) = 11$$

$$P''(x) = -2 + 30x - 12x^2, \quad P''(1) = 16$$

$$P'''(x) = 30 - 24x, \quad P'''(1) = 6$$

$$P^{(4)}(x) = -24, \quad P^{(4)}(1) = -24$$

$$\begin{aligned} P(x) &= P(1) + \frac{P'(1)}{1!}(x-1) + \frac{P''(1)}{2!}(x-1)^2 + \frac{P'''(1)}{3!}(x-1)^3 + \frac{P^{(4)}(1)}{4!}(x-1)^4 \\ &= 6 + 11(x-1) + 8(x-1)^2 + (x-1)^3 + (x-1)^4 \end{aligned}$$

Πρόκληση Με αναλογο τροπο, δοθέντος ενός πολυωνυμου

$$P(x) = a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots + a_nx^n,$$

και ενός αριθμου $a \in \mathbb{R}$, μπορούμε να γραψουμε το

$P(x)$ σε δυναμεις του $x-a$,

$$P(x) = b_0 + b_1(x-a) + b_2(x-a)^2 + \dots + b_n(x-a)^n$$

Μαθημα 37

8. Βρείτε το πολυώνυμο Taylor βαθμού 8 στο $a = 0$ για την συνάρτηση $f(x) = \cos x - 1 + \frac{1}{2!}x^2 - \frac{1}{4!}x^4 + \frac{1}{6!}x^6$

Εφαρμοζοντας τον τρόπο υπολογισμού πολυωνύμων Taylor

$$\text{βρίσκουμε } P_{8,0}(x) = \frac{1}{8!} x^8$$

Σκοπός της άσκησης είναι να διαπιστώσουμε ότι, αν f

άρκούντως διαφοροίτη και έχει πολυώνυμο Taylor

$$P_{0,a}(x), P_{1,a}(x), \dots, P_{n,a}(x)$$

στο σημείο a τότε για $m < k < n$, το πολυώνυμο

Taylor βαθμού k της $g(x) = f(x) - P_{m,a}(x)$ στο σημείο a είναι

$$Q_{k,a}(x) = P_{k,a}(x) - P_{m,a}(x)$$

Αυτό είναι συνέπεια του: Αν f_1, f_2 δύο συναρτήσεις

με πολυώνυμα Taylor $P_{k,a}, Q_{k,a}$ τότε τα πολυώνυμα

Taylor της $f_1 + f_2$ στο a είναι $R_{k,a}(x) = P_{k,a}(x) + Q_{k,a}(x)$.

9. Για τις παρακάτω συναρτήσεις βρείτε τα αντίστοιχα πολυώνυμα Taylor

• $f(x) = e^{x^2}$, $P_{3,0}(x)$.

$g(x) = \frac{1}{1+x^2}$, $P_{4,1}(x)$.

• $h(x) = \sqrt{3 + \cos(x)}$, $P_{2,0}(x)$.

$k(x) = \sin(x)$, $P_{6, \frac{\pi}{6}}(x)$.

$\phi(x) = e^x - (1 + x + \frac{x^2}{2})$, $P_{5,0}(x)$.

• $s(x) = \sqrt[3]{1+x}$, $P_{3,0}(x)$.

• $f(x) = e^{x^2}$, $f'(x) = e^{x^2} 2x$, $f''(x) = (2 + 4x^2)e^{x^2}$, $f'''(x) = (2x + 8x^3)e^{x^2}$

$f(0) = 1$, $f'(0) = 0$, $f''(0) = 2$, $f'''(0) = 0$

$P_{3,0}(x) = 1 + 0 \cdot x + \frac{2 \cdot x^2}{2!} + \frac{0 \cdot x^3}{3!} = 1 + x^2$

• $h(x) = (3 + \cos(x))^{\frac{1}{2}}$; $h'(x) = -\frac{1}{2}(3 + \cos(x))^{-\frac{1}{2}} \sin x$, $h''(x) = -\frac{\sin^2 x}{4(3 + \cos x)^{\frac{3}{2}}} - \frac{\cos x}{2(3 + \cos x)^{\frac{1}{2}}}$.

$h(0) = \sqrt{4} = 2$, $h'(0) = 0$, $h''(0) = -\frac{1}{4}$

$P_{2,0}(x) = 2 + \frac{(-\frac{1}{4})}{2!} x^2 = 2 - \frac{1}{8} x^2$

• $s(x) = (1+x)^{\frac{1}{3}}$, $s'(x) = \frac{1}{3}(1+x)^{-\frac{2}{3}}$, $s''(x) = -\frac{2}{9}(1+x)^{-\frac{5}{3}}$, $s'''(x) = \frac{10}{27}(1+x)^{-\frac{8}{3}}$

$s(0) = 1$, $s'(0) = \frac{1}{3}$, $s''(0) = -\frac{2}{9}$, $s'''(0) = \frac{10}{27}$

$P_{3,0}(x) = 1 + \frac{1/3}{1!} x + \frac{(-2/9)}{2!} x^2 + \frac{10/27}{3!} x^3 = 1 + \frac{1}{3} x - \frac{1}{9} x^2 + \frac{5}{81} x^3$

10. Βρείτε το αναπτύγμα σε δυναμοσειρά κάθε μιας από τις παρακάτω συναρτήσεις στο αντίστοιχο σημείο

$$f(x) = e^x, \quad x_0 = 1.$$

$$g(x) = \frac{1}{x}, \quad x_0 = 1.$$

$$h(x) = \log(1+x), \quad x_0 = 0.$$

$$\phi(x) = \cos x, \quad x_0 = \pi.$$

1

$$\begin{aligned} \bullet f(x) = e^x &= e^{x-1+1} = e e^{x-1} = e \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x-1)^n}{n!} \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{e}{n!} (x-1)^n, \quad x \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \bullet g(x) = \frac{1}{x} &= \frac{1}{1+x-1} = \frac{1}{1 - (-(x-1))} = \sum_{n=0}^{\infty} (-(x-1))^n \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n (x-1)^n, \quad |x-1| < 1, \text{ δηλ.} \\ &\quad 0 < x < 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \bullet h(x) = \log(1+x), \quad h'(x) = \frac{1}{1+x}, \quad h''(x) = -\frac{1}{(1+x)^2}, \quad h'''(x) = \frac{2}{(1+x)^3}, \quad h^{(4)}(x) = -\frac{3!}{(1+x)^4} \\ \dots \quad h^{(n)}(x) = (-1)^{n-1} (n-1)! (1+x)^{-n} \dots \end{aligned}$$

$$h(0) = 0, \quad h'(0) = 1, \quad h''(0) = -1, \quad h'''(0) = 2 \dots \quad h^{(n)}(0) = (-1)^{n-1} (n-1)! \dots$$

$$0 + \frac{1}{1!} x + \frac{(-1)}{2!} x^2 + \frac{2}{3!} x^3 + \dots + \frac{(-1)^{n-1} (n-1)!}{n!} x^n + \dots$$

$$= x - \frac{1}{2} x^2 + \frac{1}{3} x^3 - \frac{1}{4} x^4 + \dots + (-1)^{n-1} \frac{1}{n} x^n + \dots$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{x^n}{n} \quad \text{Η σειρά συγκλίνει για } -1 < x \leq 1, \text{ ανούτως}$$

οπως στο αντίστοιχο παράδειγμα σε προηγούμενο μάθημα.

$$\bullet \phi(x) = \cos x \quad x_0 = \pi$$

1ος Τρόπος: Υπολογίζουμε

$$\frac{\phi^{(n)}(\pi)}{n!}, \text{ σειρά } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\phi^{(n)}(\pi)}{n!} (x-\pi)^n, \text{ και δείχνουμε}$$

οτι η σειρά συγκλίνει $\forall x \in \mathbb{R}$.

2^{ος} Τρόπος

Ξέρουμε ότι
$$\cos(x) = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{(2n)!}$$

και η σειρά συγκλίνει $\forall x \in \mathbb{R}$

Επειτα ότι

$$\cos(x-\pi) = 1 - \frac{(x-\pi)^2}{2!} + \frac{(x-\pi)^4}{4!} - \dots = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x-\pi)^{2n}}{(2n)!}$$

Επίσης

$$\cos(x-\pi) = \cos x \cos \pi - \sin x \sin \pi = -\cos x \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

Συμ

$$\cos x = -\cos(x-\pi) = - \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x-\pi)^{2n}}{(2n)!}$$

οπ

$$\cos x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{(x-\pi)^{2n}}{(2n)!}$$

Το άκρο της σειράς της $\cos x$ στο $x_0 = \pi$.

11. Βρείτε το μέγιστο σφάλμα κατά την προσέγγιση της $f(x) = \cos(x)$ από το πολυώνυμο $P_{4,0}(x) = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!}$ στο διάστημα $[-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}]$.

Από Θεώρημα (Μορφή Lagrange του υπολοίπου)

$$f(x) = P_{4,0}(x) + \frac{f^{(5)}(\xi)}{5!} (x-0)^5 \quad \xi \text{ ανάμεσα στα } 0 \text{ και } x.$$

Άρα

$$|f(x) - P_{4,0}(x)| = \left| \frac{f^{(5)}(\xi)}{5!} (x-0)^5 \right| = \frac{|f^{(5)}(\xi)|}{5!} |x|^5$$

$$\leq \frac{|x|^5}{5!} \quad \left(\text{γιατί, } f^{(5)}(\xi) = \pm \cos \xi \text{ ή } \pm \sin \xi, \Rightarrow |f^{(5)}(\xi)| \leq 1 \right)$$

$$\leq \frac{(\frac{1}{2})^5}{5!} = \frac{1}{2^5 \cdot 5!} = \frac{1}{32 \cdot 120} = \frac{1}{3840}$$

σφάλμα προσέγγισης

12. Βρείτε το μέγιστο σφάλμα κατά την προσέγγιση του $\sqrt{e}$ από την τιμή $P_{4,0}(1/2)$ όπου $P_{4,0}(x)$ είναι το πολυώνυμο Taylor της $f(x) = e^x$ τάξης 4 στο 0.

$$\sqrt{e} = e^{\frac{1}{2}} \approx P_{4,0}(\frac{1}{2}). \text{ Μέγιστο σφάλμα} = ?$$

$$e^x = P_{4,0}(x) + \frac{f^{(5)}(\xi)}{5!} x^5 \quad 0 < \xi < \frac{1}{2}$$

$$|e^x - P_{4,0}(x)| \leq \frac{|f^{(5)}(\xi)|}{5!} x^5 = \frac{e^\xi}{5!} x^5 \leq \frac{e}{5!} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^5 = \frac{e}{2^5 \cdot 5!} = \frac{e}{3840}$$

$$\leq \frac{3}{3840}, \quad \forall x \in (0, \frac{1}{2})$$

$$\Rightarrow \left| \sqrt{e} - P_{4,0}(\frac{1}{2}) \right| \leq \frac{3}{3840}$$

13. Βρείτε το μικρότερο βαθμού πολυώνυμο Taylor $P_{n,0}(x)$ της $f(x) = e^x$, τέτοιο ώστε να ισχύει $|e^x - P_{n,0}(x)| \leq \frac{1}{10^4}$ για κάθε $x \in [-1, 1]$.

Θέλουμε $|f(x) - P_{n,0}(x)| \leq \frac{1}{10^4}$, δηλ.

$$\left| \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} (x-0)^{n+1} \right| \leq \frac{1}{10^4} \quad \xi \in (-1, 1), x \in [-1, 1]. \text{ Ομως}$$

$$\left| \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} \right| = |e^\xi| \leq e^1 = e \leq 3, \quad \text{οπότε θέλουμε το μικρότερο } n$$

ώστε $\frac{3}{(n+1)!} 1^{n+1} \leq \frac{1}{10^4} \Leftrightarrow (n+1)! \geq 3 \cdot 10^4.$

Εξετάζουμε τις τιμές $k!$, $k=1, 2, 3, \dots$ και

βρίσκουμε το μικρότερο n δηλ το οποίο $(n+1)! \geq 3 \cdot 10^4.$

14. Βρείτε το μικρότερο βαθμού πολυώνυμο Taylor στο $x_0 = 0$ που προσεγγίζει την συνάρτηση $f(x) = x + \sin(x)$ με προσέγγιση καλύτερη από $\frac{1}{10^3}$ σε ολό το διάστημα $[-1, 1]$

$$|f(x) - P_{n,0}(x)| = \left| \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} (x-0)^{n+1} \right| \leq \frac{|x|^{n+1}}{(n+1)!} \leq \frac{1}{(n+1)!}$$

$$\left(\begin{array}{l} f'(x) = 1 + \cos x, \quad f''(x) = -\sin x, \quad f'''(x) = -\cos x \dots \\ \Rightarrow |f^{(n+1)}(\xi)| \leq 1 \quad \forall n > 1 \end{array} \right)$$

Θέλουμε το μικρότερο n ώστε

$$\frac{1}{(n+1)!} \leq \frac{1}{10^3},$$

το οποίο βρίσκουμε εξετάζοντας τις τιμές $\frac{1}{2!} > \frac{1}{3!} \dots$